

دیدگاه

وقتی آدمی می‌خواهد با تعیین قدمت درخت، پی به ارزش و قیمت درخت ببرد یا بر قیمت و ارزش آن بیفزاید، ناچار است سن و عمر درخت را دقیق، اندازه‌گیری نماید.

حال، پرسش این است که آیا در وضع قوانین و مقررات جدید، نباید به پیشینه و دیرنگی موضوع قابل تقنین، توجهی جدی داشت تا به ارزش و قیمت واقعی آن موضوع، دست یافت.

بدون تردید، سرآغاز سخن درباره حق سعی یا حق عمل یا دستمزد یا حق الزحمه، به روزگاری دیرین باز می‌گردد؛ از همان زمان که یکی، دیگری را برای انجام کاری اجیر نمود، بحث حق اجرت و مزد و حق الزحمه، به عنوان یک حق اعتباری از سوی عرف، به رسمیت شناخته شد. و در مبحث حق الزحمه سردفتر، بسیار پیش‌تر از قانونگذار قانون دفتر اسناد رسمی مصوب ۱۳۱۶، شارع مقدس، به صراحت، در مقام بیان وظایف «کاتب بالعدل» در طولانی‌ترین آیه قرآن کریم، آیه شریفه ۲۸۲ سوره مبارکه بقره، حکم بر این داده است که هیچ‌گاه نباید به نویسنده سند، ضرر و زیانی برسد؛ مگر نه این است که سردفتر از سوی متقاضی ثبت سند، در واقع، موظف به تنظیم سند شده است. و از طرفی، نیک می‌دانیم که تنظیم سند، در هر صورت، به فراخور نوع سند، یک کار حرفه‌ای و کاملاً تخصصی است و بی‌شک، اعتراف عرف جامعه بر این است که متعاقب انجام کار، اجرت تحقق یافته است و فاعل انجام کار، حق دریافت اجرت

را خواهد داشت و نیز ضرورت وجود تناسب بین میزان کار و اجرت، یک امری بدیهی است که نیازی به استدلال ندارد.

امروزه، کسی یافت نمی شود که حق التحریر دفاتر اسناد رسمی را حقی قانونی و منطبق با مقررات نداند خصوصاً این که ابتدای ایجاد چنین حقی، شرعی و مبتنی بر حکم شارع مقدس اسلام است ولیکن آنچه حائز اهمیت شایان است ضرورت برقراری رابطه منطقی بین حق التحریر سند با میزان ارزش واقعی سند و انطباق و همخوانی آن با میزان مسؤولیت مدنی سردفتر است.

مدیر مسؤول